

عنوان مقاله:

کارکرد عنصر مصلحت در حل میان کنش قاعده حفظ نظام و حق آزادی بیان

محل انتشار:

دومین کنفرانس بین المللی صلح پژوهی (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسندگان:

فهیمه سادات حسینی - دانشپژوه مقطع کارشناسی ارشد موسسه آموزش عالی بنت الهدی

مریم سادات برقی - استادیار جامعه المصطفی و مدیر گروه فقه و اصول موسسه آموزش عالی بنت الهدی

خلاصه مقاله:

اصل آزادی بیان یکی از مهمترین حقوق و ارزشهای اسلامی است؛ بدین معنا که افراد حق دارند عقیده ی خود را ابراز نموده و برای اثبات و احیانا به دست آوردن همفکران دیگر درباره ی آن تبلیغ بنمایند. اما گاه میان بکارگیری این حق با سایر آموزه های مسلم اسلامی مانند صیانت از حفظ نظام، تراحم ایجاد میشود. از جمله راهکارهای فقه برای حل تراحمات در اینگونه موارد، بکارگیری عناصر واسطه ای همچون عنصر «مصلحت» میباشد. لذا، نوشتار حاضر با عنوان «کارکرد عنصر مصلحت در حل میان کنش قاعده حفظ نظام و اصل آزادی بیان» با هدف ارائه راهکار فقهی برای حل این مسئله، زمینه سازی در جهت تنظیم قانونی مشترک و تحقق صلح جهانی بر اساس عنصر مصلحت، تنظیم گردیده است. نگارندگان با رجوع به منابع فقهی و با روش تحلیلی - توصیفی بعد از جمع آوری اطلاعات به صورت کتابخانه ای، به نتایج ذیل دست یافته اند: در حوزه ی فقه و حقوق مباحثی کلی در مورد آزادی بیان و مصادیق محدودیتهای آن ارائه گردیده؛ اما، بدین موضوع به شکل کاربردی در جهت ارائه ی ضابطه ای عقلی و شرعی، پرداخته نشده است. لذا، برای حل تقابل دو اصل مذکور که بر هر یک مصالحی مترتب میگردد و هر دو نزد شارع معتبر هستند، راهکار و ضابطه ای را میتوان بر اساس عنصر مصلحت تعریف نمود. مفهوم مذکور در فقه اسلامی بر قواعدی چون «حفظ نظام»، «ملازمت عقل با شرع»، «تقدیم اهم بر مهم» و «لاضرر» استوار است که لازمی جریان هر یک، تقدیم حفظ نظام اسلامی را نتیجه میدهد.

کلمات کلیدی:

مصلحت، اصل آزادی بیان، قاعده حفظ نظام، صلح، نظام اسلامی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1114772>

